

Informeren, optreden, waarschuwen

Beurs en beleggen in 2020

Een samenleving die op slag voor een belangrijk deel stilvalt. Met een dergelijk ontwrichtend scenario hadden maar weinigen rekening gehouden toen de eerste berichten over een virus uit China kwamen.

De paniek was groot toen in maart duidelijk werd dat samenlevingen wereldwijd op slot gingen. Ook voor beursgenoteerde ondernemingen ging de wereld op zijn kop. Noodscenario's werden uit de kast gehaald om ondernemingen zo goed als mogelijk operationeel te houden.

Voor beleggers was het zaak zo snel mogelijk in te schatten hoe groot de schade was bij de ondernemingen in hun portefeuille. Daarbij moesten ze het in eerste instantie doen zonder duidelijke informatie van de ondernemingen in kwestie. Die waren zelf op zoek naar overzicht en beducht om informatie te verschaffen die achteraf onvolledig of onjuist zou blijken.

Bij de halfjaarcijfers bleek dat ondernemingen de crisis in eerste instantie vooral te lijf zijn gegaan door het hamsteren van grote hoeveelheden cash. Dat ging op verschillende manieren.

Cash binnenhouden door het niet uit te geven was een van de eerste knoppen waaraan veel bestuurders draaiden. Zo besloten circa dertig beursgenoteerde ondernemingen in Nederland het dividend te verlagen, uit te stellen of helemaal te schrappen, al dan niet aangespoord door toezichthouders.

Nederland was daarin niet uniek. Wereldwijd zal dit jaar naar verwachting tot 30 procent minder aan winstuitkeringen terugvloeien naar aandeelhouders. Daarbij is het goed te bedenken dat het om een vergelijking gaat met 2019, het absolute recordjaar, toen 1430 miljard euro aan dividend werd uitgekeerd.

Daarnaast gingen veel bedrijven over tot kostenbesparingen en maakten ze gebruik van de tijdelijke mogelijkheid om de belastingaanslag later te betalen. De terugval in omzet bij veel ondernemingen had als bijeffect dat er minder rekeningen te innen waren. De debiteurenpost daalde daardoor, waardoor er minder geld vastzat in werkkapitaal.

Veel ondernemingen sloten ook nieuwe financieringsarrangementen af met de banken of besloten bestaande kredietlijnen te tappen.

De hoop op snel herstel is een van de redenen waarom grootschalige afboekingen op de waarde van bedrijfsbezittingen vooralsnog zijn uitgebleven.

De covid-19-pandemie dwong veel bedrijven al bij de halfjaarcijfers aan het rekenen te slaan om te beoordelen of afgeboekt moet worden. Experts vreesden een golf aan afwaarderingen, ook omdat door de gedaalde koersen de kloof tussen beurs- en boekwaarden steeds groter werd.

De schade blijkt beperkt gebleven. De meeste ondernemingen konden afboekingen indammen of helemaal voorkomen door uit te gaan van een toekomst waarin corona niet meer dan een tijdelijk dipje zal hebben veroorzaakt.

Opvallend én teleurstellend bij de publicatie van de halfjaarcijfers was de geringe appetijt van ondernemingen om de accountant een zwaardere rol te geven bij beoordeling van de tussentijdse resultaten. Een beoordelingsverklaring kan in deze tijd een belangrijke aanvulling zijn op de toelichting en cijfers die beleggers van bestuur en commissarissen krijgen toegeworpen. Het geeft beleggers wat meer houvast en een stukje extra comfort bij de cijfers.